

delelser, at der for 2 Lehnsgodfers Vedkom-
mende har foreligget godkjendte Salgsplaner,
uden at Salg endnu er kommet istand. At der
særlig i de sidste fem Aar er blevet solgt
Mindre end i den nærmest foregaaende Tid,
synes ogsaa at have sin naturlige Grund
deri, at Fæsterne under de sidste Aars
stærkt vekslede Kornpriser og den deraf føl-
gende Usikkerhed i Landeieendommenes virkelige
Værdi have været mere betænkelige ved at
kjøbe, medens der neppe kan paapeges no-
gen Grund, hvorfor Godsbesidderne skulde
være blevne mere utilbøielige til at sælge
end tidligere. Det forekommer os derfor og-
saa, at Lovforslaget aldeles vil forseile sin
Hensigt, naar det kun gaar ud paa at paa-
virke disse Willie til at sælge, men aldeles
ikke paa at gjøre Fæsterne mere tilbøielige
til at købe. Og naar det af Flertallet
fremhæves som ønskeligt, at Fæsteforholdet
helt skulde være forvundet inden Aar-
hundredets Udgang, kunne vi aldeles ikke
anse det foreliggende Lovforslag som et hen-
sigtsmæssigt Middel til at naae dette Maal.

Det eneste statistiske Datum, som vi
kunne tillægge nogen virkelig Betydning, er
den af Flertallet fremhævede Oplysning om,
at der — bortset fra Ringsted Kloster, hvor,
som bekjendt, særlige Forhold træde hindrende
i Veien for en Afhændelse af Fæstegodset —
findes 7 Lehn- og Stamhusbesiddere, der
have vist sig uvillige til at sælge. Da der
imidlertid er solgt Fæstegods for de øvrige
Godser af den nævnte Slags — hvis Antal
formentlig er 73 — og da det er altsaa sandsyn-
ligt, at den omtalte Utilbøielighed til at sælge
har en rent personlig, og dermed en forbi-
gaaende Karakter, skjønt vi ikke, at der for
disse ca. 5,000 Tønder Fæstehartkorns Skyld
er tilstrækkelig Anledning for Staten til
at skride til Tvangsforanstaltninger. Saa-
damme ville jo iøvrigt ikke kunne sikre
Fæsteforholdets Ophør inden Aarhun-
dredets Udgang, medmindre man vilde
gjøre det til en tvungen Sag ikke blot at
sælge, men ogsaa at købe — Noget, som
vistnok vil frembyde uoverstigelige Vanskelig-

heder. Vi holde os forvissede om, at der,
naar der ikke ved Lovforslag som det fore-
liggende skabes Ulyst hos Fæsterne til at
indgaa paa en frivillig Overenskomst, frem-
deles ad denne Vej vil blive bortsolgt saa
meget Fæstegods ogsaa paa de i Lovforslaget
omhandlede Befiddelser, at det hele Forhold
ved Aarhundredets Udgang aldeles vil have
ophørt at have social Betydning. Men selv
den Rest, som nu er tilbage, forekommer os
paa intet Maade at frembyde nogen Be-
tænkelighed i social Henseende; det er knap
7 pCt. af alt Landets Hartkorn og kun 9,7
pCt. af Bondegaards-Hartkornet, som nu er
bortfæstet, og selv om man fremdeles maatte
betragte Fæstevæsenet som en for det paa-
gjældende Landbrugs Udvikling mindre heldig
Institution, strækker dets Indflydelse sig neppe
saavidt, at det kan siges at være en for Sam-
fundet betænkelig Institution, hvis Fjernelse
kræves af Almenvellet. Men dette kan saa meget
mindre siges, som den senere Tids Lovgiv-
ning i Virkeligheden har fjernet ialtfald de
væsentligere af de Ulemper, som tidligere
vare knyttede til Fæsteforholdet, og det tør
med Bestemthed paastaas, at dette nu i og
for sig er fuldt saa godt et Brugsforhold
som noget andet, og under alle Omstændig-
heder mere betryggende for Brugerens Inter-
esser.

Der maa i saa Henseende lægges
væsentlig Vægt paa, at det langtfra har været
det eneste Diemed for den nyere Lovgivning
— Lovene af 19de Februar 1861 og 9de
Marts 1872 — at virke til Fæsteforholdets
Opløsning, men at den ved Siden deraf har
søgt at gjøre det lovbestemte Brugsforhold
betryggende til begge Sider ved forskellige
Bestemmelser, der utvivlsomt have vist sig hen-
sigtsmæssige. Særlig bør fremhæves Bestem-
melserne i Loven af 1861 om, at Indfæstningen
ikke fortabes, men tilbagebetales forholds-
mæssig, hvis Fæsteforholdet ophører inden Forløbet
af 30 Aar, og Bestemmelserne om Fremgangs-
maaden med Hensyn til Erstatning til Fæste-
ren for Byggeforetager og Grund-
forbedringer, der udføres af denne. Brugs-